

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

Reus Dimars 16 de Novembre de 1897

Núm. 3.419

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Plas. 3'50
n provincies trimesstre.
Extranger y Ultramar
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals
librerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publiquin.

Farmacia Serra

La que paga més contribució de la provincia

FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo **DOCTOR BIADA**, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-
quefe de clinica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant
dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.
Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.
Los demás dias á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Via, de 11 á una
y de 4 á 5.

MALALTÍAS DELS ULLS

L' oculista de Tarragona **D. J. MIRÓ** accedint gustós á las peticions de sos numerosos
clients, estableix en Reus una consulta tots los dilluns y divendres de 2 á 5 de la tarde. Consulta: Arrabal
Santa Anna, número 1, pis primer, cantonada al carrer Monterols.

Los demás dias en son gabinet de TARRAGONA, de 10 á 12 del matí y de 3 á 5 de la tarde.

Vinyas Americanas

DE **Marcial Ombrás** (Propietari)

Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus
reduhits y autenticitat garantizada.—Cinch milions d'
estacas, y un milió de barbats.

SECCIÓ DOCTRINAL

La qüestió del dia

L' assumpto que més preocupa avuy l' atenció, es
la guerra de Cuba. Y d' aquesta, la qüestió de l' auto-
nomia.

Tothom espera saber ben clar, en que seràn los re-
sultats que sa aplicació ha de portar.

Nosaltres, entusiastas autonomistas per Catalunya
y, per totes las regions del mon, hem defensat sempre
aquest sistema com á medi únic d' acabar las guerras
coloniales, y per més que la gent de Madrid quan era
centralista dels de *hasta el último soldado y la última
peseta*, va volguer posarnos una mordassa, nosaltres
no hem callat may, assegurant que podian estalviar-se
moltes vidas de pobre, donant als cubans la llibertat
de governar la seva casa.

Com en Weyler seguint lo sistema *antiguo español*,
no n' ha tret res de profit, los Estats-Units han amohi-
nat al Govern més que may y 'ls diners y 'l crèdit d'
Espanya cada dia s' han fet més menuts, los vents han
canviat los patrioters d' ahir semblan ridicols á tot-
hom, los diaris que viuen de la pesca dels cinch cén-
tims s' han convertit en defensors de l' autonomia, y
tois los polítics madrilenys, fins los que 'ns van perse-
guir á nosaltres, juran y perjuran, que no es d' ara,
sinó de molt antich, que ells han sigut autonomistas
entusiastas.

No n' hem de fer cap cas. Nosaltres, entusiastas
Si ara fan veure que volen l' autonomia, es per-
que..... porque..... en Mac-Kinley y aquells *gambús*.

tant maltractats temps enrerá, vos ne donarán bona
rahó.

Además qualsevol llegidor pot fer la proba.

S' agafa un polítich qualsevol: tant es que sigui
blanch com negre, republicá com monárquich. Se li
parla de l' autonomia cubana, y 'l veure defensarla,
alló que se 'n diu ab calor. Quan lo teniu ben engres-
cat y després d' haverli fet repetir á istil de lloro, las
paraulas del seu *ilustre jefe* li embranqueu la qüestió
preguntantli:

—Si 'l sistema autonómich es tant bo, ¿per qué no
'n sou partidaris d' aplicarlo á Catalunya?

Alashoras vos dirá que 'l cas es diferent. Puig Cu-
ba es molt lluny de Madrid, hi ha un clima molt dife-
rent, las produccions, los pobladors.... tot es diferent.

En vá será que 'ls recordeu que Catalunya es un
poble de llengua, usos, costums, tradició, historia, etc.
etc., diferents de Castella; que nostre caràcter, es an-
titítich ab lo castellá; que 'ls d' aquí may han lligat
ab los de la altra banda del Ebre.

No 'l convencereu pas. Lo cap de colla del seu par-
tit no ha dit may que cregués en tot aixó y ell tampoch
hi pot creure.

Ab gent donchs que tenen aquesta llógica, tant
semblanta á la famosa lley del embut, no hi pot pas
creure ningú.

Si ará parlan donchs d' autonomia, no es pas per-
que 'ls hagi sortit del seu cap, sinó per que 'ls aconei-
xements ó influencias estranyas els hi haurian fet can-
biar de criteri públich: (1)

La calitat donchs de las reformas, no pot ser gayre
bona) per no sortir de caps ben convensuts de la bon-
dat de las doctrinas autonomistas.

Respecte al éxit que pugni tenir pera l' acabament
de la guerra, ja 'n vam parlar temps enrerá.

Tenim por de que 's polítics han fet tart.

Una veritat hi há en tot aixó de l' autonomia, y es
que decretantla sense la aprobació de las Corts, se tre-
pitja l' article 89 de la Constitució del Estat espanyol.

(1) Dibém públich porque 'l verdader criteri,
ningú 'l modifica en la forma de creurel ho per uns y
dolent per altres. Lo verdader criteri dels polítics,
per Cuba y fora Cuba, segueix sent centralizador.

Pero á nosaltres nos té sense cuydado. La Constitució
es un códich que quan un lo lleigeix, no fa altre cosa
que riure, veient que 'ls governants no fan res més
que trepitjarlo.

No hem d' anar gayre lluny pera demostrarho. Pera
la suspensió de *La Renaixensa* y *Lo Regionalista*, se
van trencar los articles 10, 13 y 17 del códich que di-
hen garantisa los drets del ciutadà del Estat espanyol.
A. MALLSOL.

ARTS Y LLETRAS

L' Ermita abandonada

Matinada enllá escalava la grandiosa y aspriva
montanya de Solterra; ab espléndit sol eixia de mon
poble y ab l' espessor fumosa de boyra arriscava la
pujada, penosa, pero al esser á la cima s' oblida per lo
marvellós del horitzó. Mentres mon guia arreglava la
minestra, jo ambadalit contemplava la vella ermita,
que 'l descuyt dels que no senten afecte á las cosas
vellas y venerandas l' ha trasformada en asquerós cor-
ral de bestiar. Quin cor deu esser el del propietari,
que no s' sensacioni devant d' aquella fita dels pasats!
Los cors piadosos y artistas no poden menys que do-
blar son gonoll á 'l enfront d' aquell pilot de runa, que
vaig besar llegrimejantme 'ls ulls, bon punt hi arri-
ví. Format l' altar per una senzilla grada de fusta, sens
pulir apenas, que té en són costat dos retaules ab dos
Sants bisbes, guarda al mitj en un buyt l' imatge de
San Miquel al qui fan llengots dos estripadas cortinas
asquerosas. L' indignació s' apoderá de nostres cors al
enfront d' aytal descuyt. Resseguida bé la capella,
quina parets están atapahidas de noms dels visitants,
entra 'ls que n' hi ha de personas reconegudas, aná-
rem á contemplar el panorama hermós que s' descu-
breix per tots indrets; la boyra ens ne privá. Ajassada
á 'ls nostres peus, sols ens deixava veure las cimas del
Montseny, Canigó, Gavarra y alguna altre de menos
importancia. Asseguts en los fonaments d' un arrunat
castellot, les mans al front y la vista en l' immensitat
de la bromada, horitzó enllá mirant d' en tant, ens dei-
xàrem portar per la fantasia del poeta, somniadora com
donzella que ha de maridarse. Aquell espay immens
ens semblava un temple, formant son altar la monta-
nya, y com un grandios incenser, la fonda vall llença-
va glopadas de boyra incensant aquellas pedras vene-
rables; y de la part oposada, del reclós d' una gerda
castanyeda, pujavan cent veus de donzella cantant tot
fent feyna aquelles surs tonadas que fan trontol-
lar lo cor, porque portan el suspir de la terra: barre-
jadas aquellas veus ab las de innombrables aucells,
formaban lo chor místich de las runas. La boyra s' anà
esfilagarçant d' arbre en arbre fins que quedá tot seré
com vela de verge vessant d' amor; allavoras vegèrem,
entre mitx d' altres, nostre pobllet, alegre y rioler com
posat d' infant que s' deixonda; en clotat en lo imitg
de Las Gailleries, serveix de reclós á 'ls rius que de-
vallen de tots costats rublets d' aromas y cantis, rublets
de petons de fadas y de sospirs de verges esbategant
llurs pits de goig. ¡Ay pobllet meu! l' afecta que 't por-
to no es com l' amor als quinze anys que s' forma de
dos miradas com fomal abrusadora, que va minvant
aprés poquet á poch; no, no es aixis, puig com més
temps passa més intens se fa. ¡Y tantas comarcas que
al petjarlas m' han tentat! més cap com tu hermosa
Guilleria. No 'm caso may de mirarte, nit y jorn: es-
tiu, primavera, tardor é hivern; desde la plana y des-

d'el turó. Perçó t' he vingut á sorprendre á vol d' au- cell y 't trovo cada dia més bella. sobretot aquell jorn que 't veyas desde l' ermita abandonada, qu' incensava la boyra que banyava 'l sol y rosava mos petons y llá- grimas. No 'm cansava de mirarte, en rapte de goig volia tirar-me en ton sí, al instant; mes me recava de deixar aquelles runas que 't perteneixen y tos fills bor- dissenchs abandonan sens pietat.

Quins col-loquis men esperit celebrava ab aquell monument voltat de soletats y de alegrias! Lo sol s' enclotava montanya enllá, l' horitzó immens s' anava esborrant, las campanas dels poblets vehints branda- van ab melangia barrejada ab goig, los aucells para- van son cant y jo deixava ab recansa la montanya as- priva, que sovint me girava á contemplar, fins que mon poblet m' engolí ab sa esmortuida llum, atret pel silenci magestuós de sos carrers per áhont s' hi esco- rria alguna sombra enfredorida y cor botent cercant l' escalf de la llar.

ANTON BUSQUETS y PUNSET.
Sant Hilari Scamal, Octubre de 1897.

SECCIO LITERARIA

La coca

TRADICIÓ VENDRELLenca

Al Sr. En Jaume Ramon y Vidales

A Mascanyís, aquell mas que vera la Montanyeta ensigranyat, lo veyém, vera mateix en la serra, per 'lla temps de la picó qu' es temps de las cosas bellas hi passá un cas tan bonich y bó per servir d' ezemple, que no 's cansan de conta'l la gent de la nostra terra.

Fou, que un dia á Mascanyís un pobre vell s' hi presenta: un vellet vell de cap, la barba blanca com gebra, mirar dols mateix que nin y als llavis la rialleta; s' hi presenta 'l pobre vell y aixís parlá ab la veu trémola: —Oh, 'ls amos de Mascanyís que 'l Senyor vos benehesca, dos dias que no he menjat, bona gent, si almoyna 'm feyen vos ho pagarán al Cel que 'l Cel sempre recompensa.—

Per sort aquell dia al mas pastaban y la mestressa vetaquí que diu al vell l' in faria una coqueta. Tal dit, tal fet se 'n va anar desseguida á la pastera fa la coca y cap al forn; y 'l vellet content somreya, quan al cap de un bon ratet ella ja l' anava á treure, tal sorpresa va tenir que 's quedá com marbre, freda: la coca va creixer tant que ja no era pas coqueta; la boca del forn, y es gros, gayrebé resultá estreta.

Miracle! pensá, mes res va dirli al vell que somreya allá á l' entrada, assegut, lo cap cot, resa que resa. Egoista se 'n va anar á treurer la gavineta, de la coca 'n tallá un trós que ni la sexta part n' era á 'n el vell aná á cercar y del tros n' hi feu entrega, y 'l vellet, pobre vellet com sempre content somreya. Vetaquí que al tení 'l tros ja l' in diu á la mestressa: —Un pecat haven comés, en no donarme sencera la coca qu' heu tret del forn, perque aixís me l' heu promesa; cert que tan gran com ara es no me l' haurían oferta, mes, teniu segoretat que l' augment de la coqueta,

no s' ha fet pel pobre vell? n' esteu segura, digueume?— La mestressa quan l' ohí no va tornar pas contesta, bon esglay, pobre, tingué sentint lo que 'l vell li deya. Sols un bon espay passat, parlá, mes ab greu tristesa: —Prou vellet, teniu rahó, bé ho veig qu' he sigut dolenta, pero us prech que 'm perdoneu, jo us la donaré sencera; vullau per Deu perdonar'm si no 'm moriré de pena.— Oh 'l vellet! pobre vellet are mes que may somreya y mirantsela ab dolsor.

—Mestressa—diu—escolteume: De cop, sense dirvos res, quan heu tret la gavineta, sens dius' ré us he condemnat á qu' en las dos sitjas plenas se us tornessa tot lo blat, tot en aygua y aygua es feta, mes al veureus penedí, no he tornat lo blat com era, però l' aygua qu' are hi ha may finida l' heu de veure, y, com que 'n el mas aquest, l' aygua tant vos escasseja, en lo cambi heu guanyat prou; vritat que n' estat contenta?— Y va marxá 'l pobre vell y ella 's quedá tan sorpresa que ni li va preguntar d' ahont era, ni com se deya. Are algú suposar vol, que no era d' aquí á la terra; jo ho volgut esbrinar mes, francament, ré 'n puch treure; lo melló 's deixá fè al temps que 'l temps es de tots gran mestre.

JORDI MARISTANY.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 15 de Novembre de 1897 FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including Barometre, Grau d'humitat, Pluja, Aygua evap., Estat del cel, and Temperaturas (Maxima, Minim., Term. tipo).

Comensa á ser un tros pesat lo que vé succehint en la carretera que d' aquesta ciutat dirigeix á Montroig y ab lo coche de Montbrió; donchs que sempre topa ab los carruatjes ocasionant sustos y 'ls consegüents perjudicis.

Un dia un topament ab lo coche de Montroig, altre dia ab un carro, altre ab una tartana ocasionant des- gracia y com á consecuencia havent de sofrir una condempna lo cohero, y per fi lo dissapte agafant un petit carro ahont tranquilament anavan tres personas y fentlo volcar.

Es dir ¿que 'ls sistema preventiu no 's pot emplear? Cridém l' atenció de l' autoritat, donchs la vida de las personas que tranquilament han de transitar per dita carretera, alguna cosa valen, y no es just que 's permeti guiar cavalls á qui no 'n sab, y causa perjudicis.

Diumenge y ahir, per no ser menos que 'ls dias que 'ls han precedit també han volgut regalarnos aygua.

Ja no sembla sino que anyorant la seca del istiu passat, nos hem trasladat á la regió del Nort, ahont quan comensa á ploure, ja encenen lo foch pera aixu- gar la roba.

Donchs si esperessin lo calor del Sol ben frescos estavan per setmanas.

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 1016.79.

Segons noticias que tenim del Priorat, son veris los pobles que 's troban incomunicats á causa de las

fortas plujas que han caygut en aquella encontrada equets derrers dias.

Los rius y barranchs que la regan per arreu han sufert una crecudá molt notable.

Com deyam en un de nostres números passats, nos- tres companys redactors de «Lo Regionalista» abir ce- lebraren lo retorn del periódich á la capital ab un di- nar. Reunits tots en aquell acte, nos remitiren lo següent telégrama que reberem ab la major satis- facció:

«Barcelona, 15, 2.20 tarde.—Diner celebratió re- tournée «Regionalista» accord vous saluer.—Monfort, Marsans».

Agrahím á nostres valents companys sa afectuosa salutació y esperém véurels lluytar de nou y ab la va- lentia de sempre en la capital del Primpocat, d' ahont los havia desterrat un funcionari del poder central y centralista, digne company del malvat Comte de Santa Coloma, posat pel també digne company del Comte Duch d' Olivares, D. Anton Cánovas del Castillo.

A Barcelona hi ha hagut una reunió de societats catalanistas per veure si 's pot donar una bona empen- ta á l' ensenyansa de la llengua catalana. Per aquest camí cal anar y ab decisió, que es treballar per demá, ja que la feblesa y las preocupacions de la gent d' avuy son tant gran obstacle per la prosperitat de las ideas regeneradoras. Qué 's conté ab nosaltres.

Las abundants y prolongadas plujas d' aquets últ- ims dias han vingut á millorar ab excés l' estat de nostres camps, y diém ab excés per haverse tingut que suspendre per sa causa la operació del sembrar, y com no hi ha mal que per bé no vinga, si be aixó ha obli- gat á retardar la sementera de cereals, en cambi á mes d' haver vingut á millorar l' estat de nostres sedents camps ha fet que aumentés lo caudal d' aigüas pota- bles element així mateix de molta necessitat donada sa estrema cárencia per falta de plujas.

L' editor de la «Biblioteca infantil Catalana» ha pu- blicat altres dos llibrets de 16 planas, contenint las rondallas «Lo Sarradell» y «Lo sach de farina», escri- tas ab lo llenguatge que pertany á aquesta mena de travalls.

Lo conegut artista senyor Utrillo ha fet unas bo- nicas cubiertas per cada un d' aquestos llibres.

La Junta de «Lo Rat Penat» de Valencia ha protes- tat del acte vandálich de que ha sigut víctima l' Arxiu general d' aquell regne, emportantsen á Madrid sos mellors documents, y ha nombrat una comissió enca- carregada de treballar fins conseguir son retorn, en la quina hi figuran personas tant caracterizadas com don Teodor Llorente, D. Joseph Martinez Aloy, D. Lluís Cebrían, D. Francisco Martí Grajales y 'l president y secretari d' aquella patriótica societat.

Al cap de pochos dias d' haver jurat son cárrech lo nou ministre de la Guerra ha dictat un circular de més de 600 paraulas: ¿may diriam per quin objecte? Donchs pel de fixar lo número de centímetres que han de tenir en tota expanya las coas dels cavalls del exércit, no tan sols los del cos de cavallería, sino tots los del ram de guerra que siguin propietat del Estat y á més los que encara que no 'n siguin sian montats per militars en actes del servey. Lo popular setmanari madrileny «Gedeón», al transcriure aquella circular, exclama ¡ja tenim ministre de la guerra!. Realment, n' hi ha prou de llogir la circular pera ferse ben bé cárrech de que no está vacant aquell ministeri.

L' Ajuntament de San Sebastián ha obert un con- curs pera provehir la plassa d' arquitecte municipal, y, entre otras condicions, ab molta previsió y bon sentit, imposa la de que 'ls asprians sápigán la llengua eus- kara.

Crónica teatral

«El Rey que rabió»

L' obra de Ramos Carrión y Chapí, fou la escullida pera posarse en escena ans d' ahir á la nit en las tanles de nostre colissen, y com es una d' aquellas en que 's passa una vetlla divertida veyent sa interpretació, lo públich que hi assistí fou molt numerós, tant, que 's pot considerar la entrada que la empresa tingué, de plé complert.

No vegérem cóm aná 'l primer acte de «El Rey»; pero per las impresions que recullírem, sabém que tots los artistes interpretavan ab carinyo los seus respectius

papers, y que lo del *Rey* y l del *General*, confiats á la tiple Sra. Perez de Isaura y al baix Sr. Banquells, sortían á las mil maravillas.

Aquestas bonas impresions nos duraren molt poquet: á la interpretació del segon acte, en lo qual ja ens trobavam assentats en nostra butaca de segona fila, los mateixos artistes que en lo primer acte ho havían fet bastant bé, á escepció de la Sra. Perez de Isaura y Srta. Perez Cabrero, los hi doná par lluhir sa *vis-còmica* convertint lo palco escénich en poch menes que en un Círcol Ecneestre, ahont lluheixen sas habilitats los equilibristas, gimnastas y clowns.

Fins la penúltima escena de dit acte, una de las més xistosas de la obra, per confondre l *Capitán* y la *Posadera*, á *Jeremias*, nada menos que con el *Rey*, hi tinguérem quadros de figuras al natural!

Que 'ls sembla si n' hi ha pera riure? La broma tampoch durá gayre, no sabém si perque 'ls mateixos artistes s' avergonyirien de lo que feren, ó perque arribaren á sos ohidos los esclats d' indignació que motivaren en lo públich aquellas ridícoles extravagancies que lo mateix se podrian pendre com á fruyt d' una *vis-còmica* que no posseixen ó han demostrat no possehir, que com á altres cosas, qual gravetat fa que ni sisquera las iniciém.

Lo respecte que 'ns mereix la empres, la companyia, lo públich y l' apreciat lector, nos vedan en entrar al terreno relliscós que inevitablement faríam cap, portats per la dolorosa impressió que 'ns causà la execució del segon acte de «El Rey que rabió», terreno, no obstant, que de bon grat entrarem, si es que no conseguim que ab un petit esforç per part de tots, se desterrí l vici d' exagerar, disposats, com estém, á fer ressaltar que entre artistes no hi ha pallassos; que qualsevol companyia del género de sarsuela gran, val més que cap del «género chico»; y que l públich de nostra ciutat es digne, com lo primer, de que se li serveixi lo millor, sense cap classe d' ameniments que ho adulterin.

En lo tercer acte, potser, no pel gust dels artistes, sino perque las situaciones dramáticas no hi donan lloch, no s' exagerà com l' anterior, per lo que no cal dir que sortí mes ben executat, mereixent los honors de la repeticó lo coro dels *Doctors*, que ho feren anar molt bé.

Se distingí, en tots tres actes de la obra, la primera tiple Sra. Perez de Isaura, qui tenia confiat lo paper de protagonista, de *Rey*.

Mereix tan apreciable artista, no solzament un párrafo apart, com se diu, sino varis, per sa ben acabada labor, per la vida que dona als personatjes que interpreta y per lo incansable que se la veu sempre á las taules, ensemps que l desitj d' afermar mes y més las simpatías que entre l públich se té conquistadas merescudament.

Lo paper de *Rey*, y dispensi que li retrayém, en mercè de que no sabém adular, no l sabia prou bé; al menos notárem que mentres per una part tenia reconcentrat son ohido en la conxa del apantador, per altra, sa vista estava sempre fixa y atenta á la batuta del del mestre Directo.; mes aixó, no fou obstacle pera que ella no sortís ayrosa de son comés, com no ho fou pera que, en lo *duo* de tiples del segon acte, en l' *aria* «*intranquilo estoy*» y *terceto* del tercer acte, los cantés ab lo delicat gust ab que nos té acostumats, y en los parlaments no deixá d' estarhi més que regular.

La Srta. Luisa Perez Cabrero, en son paper de *Rosa*, nos feu una graciosa pastoreta; la *romansa* «*Ay de mi!*» la cantá ab molt de gust, vegentse obligada á repetirla, y en la *romansa corejada* dels segadors, hi estigué molt felís.

Lo Sr. Banquells nos serví un *General* de primera; es lo millor que hem vist en las taules del Teatre Fortuny, fora d' alguns llanars.

Lo Sr. Segura, *Capitan*, á nostre entendre, s' ha equivocat en lo tipo.

Y 'ls demés artistes, Srs. Martinez, Buché y... feren los seus papers contribuint á la regular execució que obtingué la obra.

¡Ah! lo *corneta* y *page* Srta. Casanovas, molt mena y molt bé.

F. C. E.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 13 y 14 de Novembre de 1897

Naixements

Pilar Jové Tondo, de Domingo y Micaela.—Anton Rosselló Ollé, de Francisco y Teresa.

Matrimonis

Ferrán Aulesti Olivé, ab María Teixell Ciurana.—Joseph Bofarull Martí, ab María Vinyas Guimet.—Joseph Ciuret March, ab Antonia Masdeu Ferré.—Joseph Jaime Isern, ab Rosa Vallés Gual.

Defuncions

Francisco Salvat Pàmies, 82 anys, Hospital civil.—María Rom Vaqué, 27 mesos, carrer Santa Agna, 34.—María Rosich Girona, 36 anys, carrer de las Casas de Gil, 7.—Manuel Biosca Cumellas, 67 anys, carrer Rosich, 6.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Eugeni I.
Sant de demá.—Sant Gregori.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'82	Filipinas	
Exterior	79'90	Aduanas	97'37
Amortizable	79'90	Cubas 1886	94'35
Fransas	20'	Cubas 1890	77'35
Norts	23'30	Obs. 6 0/0 Fransa	97'12
Exterior París	60'81	Obs. 3 0/0	53'32
París	33'50	Londres	33'60

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los paissos.

BOLSI DE REUS

Cotisacions realissadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitadas per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63'82	Fransas	20'
Exterior	79'90	Cubas vellas	94'37
Colonial		Cubas novas	77'37
Norts	23'35	Aduanas ex-cupó	96'43
Obligacions Alemnases	81'87	Oblig. 3 0/0 Fransas	97'43
		Filipinas	97'11

PARIS

Exterior	60'43	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	33'50	Londres	33'60
-------	-------	---------	-------

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauredó Prats, don Joan Vallés Vallduvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres á 90 dias fetxa	00'00	operacions
» á 8 » vista	00'00	diner.
París á 8 » »	00'00	operacions
Marsella á 8 » »	00'00	»

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER.	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense	010	010	010
Industrial Harinera		850	0
Banch de Reus	515	520	0
Manufacturera de Algodon	70	100	0
C.ª Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.		150	
Societat Hidrofórica			

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 13

De San Remo en 2 dias, berg. gol. «Constanzo Titas», de 124 toneladas, ab tránzit, consignat als senyors Sanromá y fill.

Despatzadas

Pera Mallorca, bal. «San Sebastián», ab tránzit.

ANUNCIS PARTICULARS

Academia Fortuny

Ensenyansa de dibuix, pintura y môdelat

DIRIGIDA PER

RAMON CASALS

Premiat ab medallas, diplomas y mencions honoríficas en varias exposicions, alumno per oposició del «Regio Instituto di Belli Artis» en Roma.

Ensenyansa de dibuix lineal, adorno, figura, paisatge, natural, pintura al oli y l' aygnada.

Dibuix y pintura ab model vis

Carrer Major núm. 28, pis 1.ª.—Reus

TELEGRAMAS

Madrid 15.

S' ha rebut un despaig de Vitoria dihent que continúan en aquella provincia las inundacions.

Lo Duero segueix ab una gran crescuda.

Dihuen també que es objecte de comentaris una aposta feta per dos pagesos.

Aquets han apostat una vaca, á que seguirà ploquent fins lo 24 del actual.

—La Reina ha concedit deu mil pessetas de sa butaca particular pera las víctimas de las inundacions de Valencia.

Lo próxim Consell s' ocupará dels recursos que pugui destinar lo Govern á aquest benèfich fi.

Lo senyor Capdepón continúa reunint datos sobre los perjudicis causats per las plujas á Valencia y otras provincias, pera fer la distribució dels crédits que acordí destinar lo Consell á aquest objecte.

—Un telegrama de la Habana que publica l' «Heraldo», diu que 'ls insurrectes volaren lo tren de Nuevitas á Puerto Príncipe, resultant deu morts y 25 ferits.

Lo general Velasco en operaciones per Pinar del Rio causá molts baixas als rebeldes.

—Lo senyor Castelar ocupantse de la insurrecció de Cuba se queixa amargament de que 'ls cubans siam gent ingrata que no 's fan mereixedors de las concessions que 'ls hi fa la Metròpoli.

—Telegrafian de Port Bou dihent que está inundada la població.

A consecuencia de las plujas s' han enfonzat un pont y una casa.

París 14.

—Los enemichs de la autonomia arrecian contra l' Govern.

Dihuen de Washington que la situació millora en las esteras del Govern.

Se creu que en lo missatge de Mr. Mac-Kinley s' aludirá al general Weyler y se senyalará ab actitud expectant y benévola devant lo general Blanco.

Los *jingoiistas* protestan de la destrucció de la riquesa de Cuba y de que 's deixi morir de fam als concentrats.

Los *jingoes* confessan que 'ls informes dels oónsuls americanos y europeus coincideixen en sos informes ab la prempsa sensata, respecte de quant ocorreix á Cuba.

Mr. Mac-Kinley ha ofert castigar als funcionarios cómplices en los maneigs filibusters, deplorant las queixas produhidas en la darrera nota espanyola.

Los fiscals han rebut ordre de reforzar sa acció procurant castigar als autors d' expedicions filibusteras.

Telegrafian de Perpignan dihent que l riu Ter y otras corrents d' aquell departament han sortit de mare, inundant grans extensions del mateix.

Las líneas férreas están talladas en diferents punts.

A Cerbere amenassan ruina molts casars.

—Encara no s' han arreglat las dificultats surgidas pera la última copia y firma del tractat de pau entre Turquía y Grecia.

—Un telegrama de Constantinopla diu que l Sultá está resolt á construhir varis barcos de guerra de combat y reorganisar la Armada turca.

—La prempsa italiana, tractant de las visitas á Monza, diu que l ministre austriach regressá á Viena convensut de que s' imposa mes que may la política de la pau sens violar la triple alianza.

Los comentaris que s' han fet á aquesta visita, per si solas constituheixen una proba del desitj que tenen las potencias de permaneixen unidas en aquellas cuestiones que poden fer surgir algún conflicte.

Lo ministeri austro-húngaro, afegeixen los diaris italians, es amich de Fransa y de Russia y á la vegada aliat d' Italia, y pot servir perfectament de llás d' unió de la triple ab la doble alianza.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

Companyia d' ópera y sarsuela espanyola

DIRIGIDA PER LO MESTRE

D. FRANCISCO PEREZ CABRERO

Funció pera avuy.—16.ª d' abono.—Se posará en escena la popular ópera espanyola del mestre Bretón, «La Dolores».

Entrada á localitat 3 rals.—Id. al paradís 2.

A dos cuarts de nou en punt.

Imp. de G. Ferrando.—Plassa de la Constitució.

GUIA DEL PASSATJER

SERVEY DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus á Barcelona:

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissabtes, (per Vilanova).
 12:41 t. mercancías, segunda y tercera.
 1:57 t. correo (per Vilanova).

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Vilanova).
 15:8 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y dissabtes).

De Reus á Mora

9:33 m.—1:04 t.—3:40 t.—7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m.—8:00 m.—12:03 t.—6:04 t.—7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m.—9:47 m.—2 t.—7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m.—12:25 t.—4:30 t.—8:20 n.

De Reus á Lleyda

8:40 m.—5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m.—3:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIÓ DE CORREUS-REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 8:30 m.

Biblioteca Regionalista

Libreria Regional, carrer de Jesús, 31

SECCIÓ CATALANA

- «Lo Catalanisme», per Valentí Almirall, 10 rals.
- «Quadros», per Emili Vilanova, 2 "
- «La Dida», per Joseph Feliu y Codina, 2 "
- «Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2 "
- «Costums típicas», per id., 2 "
- «Alcover», monografia, per id., 4 "
- «Poesias», per Manel Marinell, 2 "
- «Oda á Barcelona», per Jascint Verdaguier, 4 "
- «Lo Pl. de las tres-brancas», per id., 2 "
- «L. Aglenya», per Ramon Masferrer, 4 "
- «Croquis Pirenenchs», per J. Massó Torrents, 12 "
- «La Fada», per id., 4 "
- «Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2 "
- «Anat pel mon», per Santiago Russinyol, 16 "
- «Les Cròniques catalanes», per Gabriel Turóll, 12 "
- «Obres catalanes», per Joseph Ixart, 20 "
- «Poesias», de Joan Maragall, 8 "
- «Alades», per Emili Guanyabens, 8 "
- «Fructidora», drama, per Ignaci Iglesias, 8 "
- «Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12 "
- «Quan jo era noy», per A. de Riquer, 20 "

- «Música vella», per E. Doria y Bonaplata, 12 "
- «Figura y paisatge», per Narcís Oller, 12 "
- «Tascant per les Serres», per J. Pons y Mas-saveu, 12 "
- «Espectres», per Enrich Ibsen, 8 "
- Obras dramáticas de la biblioteca del «Teatro Regional», á meytat de preu.
- «Cansons Catalanas», harmonisades per Enrich More-ra, han sortit:
- «Sant Ramón», 2 rals.
- «Plany», 2 "
- «El Maçoudia», per Brunet y Bellet, 4 "

SECCIÓ CASTELLANA

- «España tal qual es», per Valentí Almirall, 4 rals.
- «Patria y Región», per Salvador Golpe, 12 "
- «Un ensayo de Regionalismo», per Joan Mañé y Flaquer, 2 "

SECCIÓ GALLEGA

- «Odas de Anacreonte», per Florenci Vaamonde, 5 rals.
- Además están á la venda diferentes obras de celebrats literats catalans, castellans y extranjeris.

BANCH HIPOTECARI D' ESPANYA

Préstams hipotecaris al 5 y 11/2 per cent d' interés anyal amortisables á llarch plasso de 5 á 50 anys. Ab garantia de fincas rústicas y urbanas.

Acabadas las anyalitats que s' hagin pactat queda la finca lliure pera 'l propietari, sens necessitat de cap gasto, ni tenir allavors que reembolsar cap part del capital. Ademés, lo Banch, acepta en cualsevol época lo reembols total ó parcial del préstam. No importa que las fincas estiguin hipotecadas. No s' admeten préstams inferiors á 4.500 pessetas.

Agent perá la Provincia: D. DANIEL VIRGILI. Quants desitjin proposar operacions, trobaran á dit senyor tots los dilluns en la FONDA DE LONDRES.—REUS.

- De Barcelona (per Tarragona) 9:30 m.
- De id. directe 10:30 t.
- De id. id. 11:30 t.
- De id. ab la correspondencia extranjera (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
- De Madrid y Zaragoza 9:30 n.
- De Lleyda y Huesca 7:30 n.

NOTA: Los correos pera Filipinas sortiran de Barcelona lo 7 y 21 de Novembre y 15 y 19 de Desembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració lo 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que conduheixen tropas de refors á Cuba, portant també correo.

SORTIDAS

- Pera Barcelona á las 5:00 m.
- Pera id. á las 2:00 t.
- Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m
- Pera id. id. id. (per idem) á las 2:09 t.
- Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
- Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarrassa y saslineas á las 8:00 m.

Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vascongadas, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 1:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, Andalucía y Extremadura, que s' deposita en los buxons després de la sortida del correo de Madrid, se li donará sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

Teatro Fortuny

Compañía de ópera y zarzuelas españolas
 D. FRANCISCO PEREZ CABRERO
 Representación de hoy: 10:30 t. y 8:30 n.
 A las 8:30 n. se dará un concierto.
 Imp. de C. Ferrando.—Paseo de la Constitución.

Auditorio Fortuny

Ensayos de ópera, zarzuelas y modelis
 RAMON CASALS
 Representación de hoy: 10:30 t. y 8:30 n.
 Imp. de C. Ferrando.—Paseo de la Constitución.

SECCIO OFICIAL

Registro civil
 del día 18 de Noviembre de 1907
 P. José Torroja, D. Domingo y M. Estrella.—Años
 Rosalío Oña, de Francisco y Teresa.